

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «БАГАТОСТОРОННЯ ДИПЛОМАТІЯ ТА МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН»

Ступінь вищої освіти *Магістр*

Спеціальність *291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*

Освітня програма *«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*

Рік навчання **1**, семестр **1**

Форма навчання – *денна, заочна*

Кількість кредитів ЄКТС **4**

Мова викладання *українська*

Лектор курсу

Білан Сергій Олексійович, доктор історичних наук,
професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Контактна інформація
лектора (e-mail)

bilanso@ukr.net

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4692>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

В рамках дисципліни «Багатостороння дипломатія та механізми регулювання сучасних міжнародних відносин» формується системне мислення щодо особливостей комплексного аналізу багатостороннього співробітництва, а також механізмів регулювання в системі сучасних міжнародних відносин.

Багатостороння дипломатія відіграє значну роль у сучасних міждержавних відносинах, які різняться специфічними формами реалізації. Тому мета курсу навчити студентів основним підходам системи багатосторонньої дипломатії в сучасних міжнародних відносинах, ознайомити зі специфікою діяльності існуючих механізмів багатостороннього універсального та регіонального співробітництва в різних сферах міжнародних відносин, оволодіти знаннями та навичками необхідними для участі в діяльності міжнародних організацій, конференцій, форумів та інших багатосторонніх зустрічей, оволодіти конференційною процедурою, як ефективним інструментом багатосторонньої дипломатії та дипломатичної боротьби.

Набуття компетентностей:

- **інтегральна компетентність (ІК):**

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- **спеціальні (фахові) компетентності (СК):**

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК8. Здатність організувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

- програмні результати навчання

РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН13. Брати участь у професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Змістовий модуль 1				
Тема1. Становлення, природа, предмет і характерні риси багатосторонньої дипломатії	2/2	- розуміти сутність і функції багатосторонньої дипломатії - розрізняти різновиди багатосторонньої дипломатії - знати передумови зародження й основні етапи розвитку багатосторонньої дипломатії	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання есе	17
Тема 2. Особливості багатосторонньої дипломатії в рамках міжнародних конференцій та інших форумів	2/2	- розуміти сутність багатосторонньої дипломатії - виділяти об'єкти та суб'єкти багатосторонньої дипломатії - розуміти особливості багатосторонньої дипломатії в рамках різних форматів зустрічей - знати особливості ведення переговорів у конференційній багатосторонній дипломатії	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання есе	18
Тема 3. Підсумкові документи багатосторонніх дипломатичних форумів, зустрічей і конференцій	2/2	- розуміти особливості документів різних форматів багатосторонніх зібрань - визначати відмінності підсумкових документів багатосторонніх зустрічей	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання есе	17
Тема 4. Природа, характерні риси та зростаюча	2/2	- аналізувати зростаючу роль багатосторонньої дипломатії,	Обговорення питань на семінарському	18

роль багатосторонньої дипломатії в сфері людського виміру в сучасному світі		- виділяти ключові принципи багатосторонньої дипломатії - розуміти характерні риси та зростаючу роль багатосторонньої дипломатії	занятті. Написання модульних тестів	
Тест з I модуля				30
Разом за змістовим модулем 1	8/8			100
Змістовий модуль 2				
Тема 5. Багатостороння дипломатія як інструмент універсального та регіонального співробітництва	2/2	- знати функції багатосторонньої дипломатії - характеризувати універсальні та регіональні особливості багатосторонньої дипломатії - визначати особливості багатосторонньої дипломатії в регіональному співробітництві	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання модульних тестів	17
Тема 6. Механізми і процедури багатосторонньої дипломатії	2/2	- визначати пріоритети механізмів багатосторонньої дипломатії - характеризувати основні механізми і процедури багатосторонньої дипломатії - розуміти механізми і процедури багатосторонньої дипломатії	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання модульних тестів	18
Тема 7. Особливості багатосторонньої дипломатії в умовах конфлікту	2/2	- знати сутність і принципи багатосторонньої дипломатії в умовах конфлікту - описувати сучасні тенденції багатосторонньої дипломатії у вирішенні конфліктів - аналізувати стан багатосторонньої дипломатії в умовах конфлікту	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання модульних тестів	17
Тема 8. Адміністративні посадові особи та секретаріати міжнародних організацій	1/1	- визначати специфіку адміністративних посад в міжнародних організаціях - характеризувати основні завдання поставлені перед посадовцями міжнародних організацій - розуміти механізми і процедури роботи керівних органів міжнародних організацій	Обговорення питань на семінарському занятті Написання модульних тестів	18
Тест з II модуля				30
Підсумки модуля 2	7/7			100

Всього за навчальну роботу	$R_{нр} = \frac{0,7 * (R3M 1 + R3M 2)}{2}$		70
Екзамен			30
Всього за курс	$R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}$		100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Відповіді на семінарських заняттях мають спиратися на власноруч підготовлений конспект. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані власноруч відповідно вимог, які до них висуваються.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Веденєєв Д. В. Дипломатична служба Української держави. 1917–1923 рр. К., 2007.
2. Веденєєв Д. В., Будков Д. В. Юність української дипломатії. Становлення зовнішньополітичної служби України в 1917–1923 рр. К., 2006;
3. Гуменюк Б. Дипломатична служба: правове регулювання. – Київ: Либідь, 2007.
4. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби. К., 1998;
5. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Х., 2003.
6. Кіссінджер Генрі. Дипломатія. К: КМ-Букс, 2018. 864 с.
7. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1980–2000 роки. К., 2001;
8. Міжнародні організації : навч. посібник / О. [Кучик, І. Суховолець, А. Стельмах, М.]. Лега ; за ред. О. С. Кучика ; МОН України, ЛНУ ім. І. Франка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007.
9. Міжнародні організації: Навч. посібник/За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Кутайні З. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
10. Нариси з історії дипломатії України. К., 2001;
11. Олєандров, В. Многосторонняя дипломатия // Право и управление. XXI век . – 2013. – № 2. – С. 69-76.
12. Руденко Г. М. Україна дипломатична. К., 1999;
13. Статут ООН від 26 червня 1945 року. – http://www.un.org.ua/images/UN_Charter_Ukrainian.pdf
14. Україна на міжнародній арені: Зб. док. і мат. 1991 – 1995 рр. Кн. 1–2. К., 1998;
15. Alger C. The United Nations System. A Reference Handbook. – Santa Barbara, CA, 2006.
16. Basic Facts about the United Nations. – New York: United Nations Department of Public

- Information, 2011.
17. Berridge G. *Diplomacy: Theory and Practice*. 5th Edition. – Houndmills, Basingstoke, Hampshire ; New York Palgrave Macmillan, 2015.
  18. Besada H., Kindornay S. *Multilateral Development Cooperation in a Changing Global Order*. – Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2013.
  19. Bjola C., Holmes M. *Digital Diplomacy: Theory and Practice*. – Oxfordshire, England: Routledge, 2015.
  20. Constantinou C., Kerr P., Sharp P. *The Sage Handbook of Diplomacy*. – Los Angeles: Sage, 2016.
  21. Cooper, Andrew F, Jorge Heine, and Ramesh C. Thakur. *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy*. – Oxford: Oxford University Press, 2015.
  22. Dawn N., Mutasa Ch. *Africa and the World: Bilateral and Multilateral International Diplomacy*. – Cham, Switzerland : Palgrave Macmillan 2018.
  23. Dobson H. *The Group of 7/8*. — New York: Routledge, 2007.
  24. Engelbrekt K. *High-Table Diplomacy: The Reshaping of International Security Institutions*. – Washington, D.C. Georgetown University Press, 2016.
  25. Feltham R.C. *Diplomatic Handbook*, 7th edition. – London. 1998.
  26. Hamilton, Keith, Professor R. Langhorne, and Richard Langhorne. *The Practice of Diplomacy: Its Evolution, Theory and Administration*. – Hoboken: Taylor and Francis, 2013.
  27. Jones, Peter L. *Track Two Diplomacy in Theory and Practice*. – Stanford, California Stanford University Press, 2015.
  28. Kaufmann J. *Conference Diplomacy. An Introduction Analysis*. – L., 1996.
  29. Kleiner, Jürgen. *Diplomatic Practice: Between Tradition and Innovation*. – Singapore ; Hackensack, NJ: World Scientific, 2010.
  30. Kurbalija J. *Persuasion: The Essence of Diplomacy : a Publication in Honour of Professor Dietrich Kappeler*. – Geneva: DiploFoundation, 2013.
  31. Kurbalija J., Katrandjiev V. *Multistakeholder Diplomacy: Challenges and Opportunities*. – Malta: Diplo, 2006.
  32. Muldoon J. *Multilateral Diplomacy and the United Nations Today*. – Cambridge, MA: Westview Press, 2005.
  33. Muldoon J. *The New Dynamics of Multilateralism: Diplomacy, International Organizations, and Global Governance*. – Boulder, CO: Westview Press, 2011.
  34. Oshiba R. *Multilateral Diplomacy and Multilateralism: The United Nations, the G8, the G20, and the Bretton Woods Institutions*. – 2013. – https://www2.jiia.or.jp/en/pdf/digital_library/japan_s_diplomacy/160415_Ryo_Oshiba.pdf
  35. Plantey A. *International Negotiation in the 21st Century*. – New York: Routledge, 2007. – P. 203-217.
  36. Rana K. *21st Century Diplomacy: A Practitioner's Guide*. – London: Continuum International Pub. Group, 2011.
  37. Rana K. *The 21st Century Ambassador: Plenipotentiary to Chief Executive*. – New Delhi: Oxford University Press, 2010.
  38. Rana K.. *Bilateral Diplomacy*. – Malta: DiploFoundation, 2007.
  39. Rosenthal G. *Inside the United Nations: Multilateral Diplomacy Up Close*. – London ; New York, NY : Routledge , 2017.
  40. Sending O. *Diplomacy and the Making of World Politics*. – Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2015.
  41. Tavares R. *Paradiplomacy: Cities and States As Global Players*. – New York Oxford University Press , 2016.
  42. Toropin Íu. *Language of Multilateral Diplomacy: English-Russian Explanatory Dictionary*. – Bloomington, IN : AuthorHouse, 2012.
  43. *United Nations Handbook 2017-18*. – https://www.mfat.govt.nz/assets/Peace-and-Security/United_Nations_Handbook_2017_18.pdf
  44. Walker R. *Multilateral Conferences: Purposeful International Negotiation*. – New York: Palgrave Macmillan, 2004.